

Tárgy: Hulladékgazdálkodási terv 2016-2021

Sorszám:

Előkészítette: Gál András osztályvezető
Műszaki Osztály

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

Véleményező bizottság: Pénzügyi Bizottság

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Egyéb előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

Pénzügyi Bizottsága

2016. október 24-i ülésére

Tisztelt Bizottság!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2004-ben elfogadta a helyi hulladékgazdálkodási tervet, és megalkotta a helyi hulladékgazdálkodási tervről szóló 29/2004. (VIII. 27.) KT rendeletet. A terv többször felülvizsgálatra került. Időközben a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény hatályon kívül lett helyezve és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény lépett hatályba.

A 2016-2021. évekre szóló hulladékgazdálkodási terv tervezetét mellékeljük. Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy tárgyalja meg az anyagot, melyet az észrevételek, javaslatok függvényében terjesztünk a Képviselő-testület elé.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Békés, 2016. október 17.

Balázs László sk.
bizottsági elnök

Békés Város Hulladékgazdálkodási Terve

2016-2021

2016. augusztus

Tartalomjegyzék

1. ÁLTALÁNOS ADATOK	4
1.1. TERVEZÉSI SZINT:	4
1.2. KÉSZÍTŐ NEVE ÉS CÍME	4
1.3. AZ ERDEKELT ADATAI.....	4
1.4. A TELEPÜLÉS RÖVID BEMUTATÁSA	4
2. BÉKÉSEN KELETKEZŐ, HASZNOSÍTANDÓ VAGY ÁRTALMATLANÍTANDÓ HULLADÉK TÍPUSA, MENNYISÉGE	5
2.1. A KELETKEZŐ HULLADÉKOK TÍPUSA ÉS ÉVES MENNYISÉGE	5
2.1.1. <i>Nem veszélyes hulladékok</i>	5
2.1.2. <i>Veszélyes hulladékok</i>	5
2.1.3. <i>Kiemelten kezelendő, veszélyes hulladékkáramok</i>	6
2.1.4. <i>Csomagolási, és szelektíven gyűjtött hulladékok</i>	6
2.2. A TELEPÜLÉSEN FELHALMOZOTT HULLADÉK TÍPUSA, MENNYISÉGE	6
2.2.1. <i>Kommunális szilárd hulladék</i>	6
2.2.2. <i>Települési folyékony hulladék</i>	7
2.3. A TELEPÜLÉSRE BESZÁLLÍTOTT ÉS KISZÁLLÍTOTT HULLADÉKOK TÍPUSAI ÉS MENNYISÉGÜK	7
2.3.1. <i>Nem veszélyes hulladékok</i>	7
2.3.2. <i>Veszélyes hulladékok</i>	7
2.3.3. <i>Kiemelten kezelendő, veszélyes hulladékkáramok</i>	8
2.3.4. <i>Csomagolási hulladékok</i>	8
2.4. A TELEPÜLÉS ÉVES HULLADÉKMÉRLEGÉNEK BEMUTATÁSA	8
2.4.1. <i>Nem veszélyes hulladékok</i>	9
2.4.2. <i>Veszélyes hulladékkáramok</i>	9
2.4.3. <i>Kiemelten kezelendő veszélyes hulladékkáramok</i>	9
2.4.4. <i>Csomagolási hulladékok</i>	10
3. A HULLADÉKKEZELÉSSSEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK	10
3.1. A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TÖRVÉNYBEN, VALAMINT VÉGREHAJTÁSI JOGSZABÁLYAIBAN MEGHATÁROZOTT TERÜLETI, HELYI, EGYEDI MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK, BELSŐ MŰSZAKI LEÍRÁSOK RÖVID LEÍRÁSA.	10
3.2. A JOGSZABÁLYOKBAN MEGHATÁROZOTTAKTÓL ELTÉRŐ SPECIÁLIS TERÜLETI, HELYI VAGY EGYEDI MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK, BELSŐ MŰSZAKI ELŐÍRÁSOK RÖVID LEÍRÁSA.	12
4. AZ EGYES HULLADÉKTÍPUSOKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS INTÉZKEDÉSEK	12
5. A HULLADÉKOK KEZELÉSÉRE ALKALMAS KEZELŐTELEPEK ÉS LÉTESÍTMÉNYEK, A KEZELÉSRE FELHATALMAZOTT VÁLLALKOZÁSOK..	12
5.1. A HULLADÉKOKRA VONATKOZÓ KEZELÉSI TEVÉKENYSÉGEK ÉS JELLEMZŐK ISMERTETÉSE	12
5.1.1. <i>Engedéllyel rendelkező gyűjtő-szállító szervezetek, a hulladékok gyűjtésének-szállításának bemutatása</i>	12
5.1.2. <i>Hulladék kezelő telepek bemutatása</i>	14
5.1.3. <i>A felhalmozott hulladékok tárolási telephelyeinek, üzemeltetőjének megnevezése, tárolási technológiája, kapacitásának és kihasználtságának bemutatása</i>	16
5.1.4. <i>A településen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység ismertetése, jellemzése</i>	16
5.1.5. <i>Fejlesztést vagy felszámolást, illetve rekultiválást igénylő kezelő telepek, illetve lerakóhelyek meghatározása</i>	17
5.1.6. <i>Települési hulladék, valamint zöld-és biológiailag lebontható szerves hulladék komposztálók ismertetése</i>	17
5.1.7. <i>Másodnyersanyag visszanyerés és az újrahasznosítás aránya a tervezési területen</i>	17
5.1.8. <i>A területen keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, ebből a lerakásra kerülő mennyiség</i>	17

5.1.9.	<i>A települési folyékony hulladékok és szennyvíziszapok mennyisége, elhelyezési módja, engedélye, a lerakóhelyek ismertetése</i>	17
5.1.10.	<i>A tervezési terület szennyvíziszap-hasznosítási jellemzői</i>	17
6.	AZ ELÉRENDŐ HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI CÉLOK MEGHATÁROZÁS 18	
6.1.	ORSZÁGOS SZINTŰ CÉLKITŰZÉSEK	18
6.2.	HULLADÉKKELETKEZÉS CSÖKKENTÉSI CÉLKITŰZÉSEK, A TERVIDŐSZAK VÉGÉRE VÁRIATÓAN KELETKEZŐ HULLADÉKOK ÖSSZETÉTELI ÉS MENNYISÉGI PROGNÓZISA.	20
6.3.	HULLADÉKHASZNOSÍTÁSI, ÁRTALMATLANÍTÁSI CÉLKITŰZÉSEK A TERVEZÉSI TERULETEN	22
6.3.1.	<i>Települési szilárd hulladékok</i>	22
6.3.2.	<i>Szennyvíziszap</i>	24
6.3.3.	<i>Építési-bontási hulladékok</i>	25
6.3.4.	<i>Veszélyes hulladékok</i>	25
7.	A KIJELÖLT CÉLOK ELÉRÉSÉT, ILLETVE MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ CSELEKVÉSI PROGRAM	26
7.1.	HULLADÉKOK KELETKEZÉSÉNEK CSÖKKENTÉSÉT SZOLGÁLÓ, HASZNOSÍTÁSI CÉLKITŰZÉSEK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ VALAMINT GAZDASÁGILAG MEGVALÓSÍTHATÓ HULLADÉK ÁRTALMATLANÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK	26
7.1.1.	<i>Hulladék csökkentését szolgáló intézkedések, cselekvési program</i>	26
7.1.2.	<i>Hulladék hasznosítását szolgáló intézkedések, cselekvési program</i>	27
	<i>Települési szilárd hulladékok</i>	27
	<i>Szennyvíz-iszap</i>	28
	<i>Építési-bontási hulladékok</i>	28
	<i>Veszély hulladékok</i>	28

1. Általános adatok

1.1. Tervezési szint:

Helyi hulladékgazdálkodási terv
A település statisztikai azonosító száma: 09760
Tervezés időtartama: 2016-2021
Tervezés bázis éve: 2015

1.2. Készítő neve és címe

neve: STARNOK Bt.
(környezetvédelmi szakértő: Tárnok Barbara, SZKV-1.1/04-421-2007)
címe: 5700 Gyula, Epreskert u.12
telefonszáma: 30/332-10-82
email: starnok@freemail.hu

1.3. Az érdekelt adatai

neve: Békés Város Önkormányzata
címe: 5630, Békés, Petőfi Sándor u.2.
telefonszáma: (66) 411-011
faxszáma: (66) 411-230

1.4. A település rövid bemutatása

A 19 344 lakosú kisváros a Dél-alföldi régióban. Békés megye centrumában, a megyeszékhelytől mintegy 15 kilométerre található. A település 127,23 km²-es igazgatási területén az országos átlagot 50%-kal meghaladó a népsűrűség. Lakosság száma alapján a megye 4. legnagyobb városa, országos összehasonlításban lélekszáma a 61. helyre predesztinálja. Noha csak 1973-ban nyilvánították várossá, Békés városi szerepköre régi múltra tekint vissza, a megye névadó települése, a középkor századaiban központja volt. Az egykori nagyhatárú alföldi mezőváros része volt az 1950-es évekig Bélmegyer, Murony (Békésföldvár), Kamut és Tarhos. Szerepkörét tekintve járási és kistérségi centrum, utóbbi feladatkört 2004. év eleje óta tölti be.

A foglalkoztatottak többsége a városon belül dolgozik, ugyanakkor több mint kétezer fő napi rendszerességgel ingázik valamely másik településre munkavállalás céljából. A vállalkozások döntő többsége (kb. 95%-a) 1-9 főt foglalkoztató mikrovállalkozás.

Békés gazdaságának jelentős szegmense az ipar, a foglalkoztattak 31,5%-a dolgozik az ipar különféle ágazataiban (2011). A 207 működő ipari vállalkozásból 101 az építőiparban, 97 a feldolgozóiparban tevékenykedik. Domináns iparágnak számít a városban a gépipar.

A 2011. évi Népszámlálás szerint a foglalkoztattak 3,4 %-a dolgozik az agráriumban, a városban 46 mezőgazdaságban tevékenykedő vállalkozás működik. Növénytermesztésben a legnagyobb vállalat az Agro-Déló Kft., 46 dolgozót foglalkoztatnak. Állattenyésztésben kiemelkedő cég a Békési Egyetértés Szarvasmarha-tenyésztő Kft..

Az Önkormányzat az alábbi intézmények működtetéséért és/vagy fenntartásáért felel:

- Békési Polgármesteri Hivatal
- Békési Városgondnokság
- Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola

- Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdő
- Békés Városi Kecskeméti Gábor Kulturális, Sport és Turisztikai Központ
- BKSZ Békési Kommunális és Szolgáltató Kft.
- Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum,
- Békés Város Püski Sándor Könyvtár
- Békési Költségvetési Iroda
- Békési Kistérségi intézményfenntartó Társulás:
 - Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde
 - Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ

A közszolgáltatások közül a városi vízellátásért az Alföldvíz Zrt., a gázellátásért az ENKSZ Észak - Dél Regionális Földgázszolgáltató Zrt. felel, míg az energiaszolgáltatásért az EDF-DÉMÁSZ Zrt.. A települési hulladékgazdálkodási feladatokat a BKSZ Békési Kommunális és Szolgáltató Kft., és a BKSZ PLUSZ Hulladékgyűjtési Nonprofit Kft. végzi.

2. Békésen keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladék típusa, mennyisége

2.1. A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége

2.1.1. Nem veszélyes hulladékok

Hulladék típusa	Mennyiség (t/év)
Települési szilárd hulladék (EWC: 200301)	3628, 308
Települési folyékony hulladék*	1 000 000
Kommunális szennyvíziszap	2265
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok (EWC:170101/170107/070302/170504/170904/170802)	4610,345
Biológiailag lebomló hulladék (EWC: 200201)	745, 800
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	n.a
Allati eredetű	54,860
Összesen	1566568,493

* Ez alatt a szennyvízgyűjtő hálózaton keresztül összegyűjtött, és a szennyvíztisztító telepen kezelt hulladékot értjük, a kihordásos kommunális hulladék mennyisége éves szinten minimális ~ 360 m3.

2.1.2. Veszélyes hulladékok

Hulladék típusa	Mennyiség (t/év)
Vegyipari, gyógyszeripari és műanyagipari	0
Gépipari	n.a.
Alumínium ipari	0
Egyéb ágazati	n.a.
Összesen	n.a

2.1.3. Kiemelten kezelendő, veszélyes hulladékáramok

Hulladék típusa	Mennyiség (t/év)
ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj (EWC: 130205)	0,031
elemek és akkumulátorok (EWC: 200133)	0,044
ólomakkumulátor (EWC: 160601)	0,062
veszélyes anyagokat tartalmazó, agrokémiai hulladék (EWC: 020108)	0,09
szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék (EWC: 080111)	0,296
olaj és zsír (EWC: 200126)	0,096
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat (EWC: 150111)	0
fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék (EWC: 200121)	0,1
Összesen	0,719

2.1.4. Csomagolási, és szelektíven gyűjtött hulladékok

A településen 2005 óta szelektív hulladékgyűjtés működik, melynek keretein belül az üveg, papír, és műanyag frakciók szelektív gyűjtésére van lehetőség. A szelektíven begyűjtött hulladékok nagy része csomagolási hulladék, melyek mennyisége a következő volt:

Hulladék típusa	Mennyiség (t/év)
papír csomagolási hulladék (EWC: 200101)	34,816
műanyag csomagolási hulladék (EWC: 150102)	1,115
üveg csomagolási hulladék (EWC: 200102)	1,633
fém csomagolási hulladék (EWC: 150104)	0,217
textíliák (EWC: 200111)	1,225
kiselejtezett berendezés (EWC: 160214)	8,454
egyéb kevert (EWC: 150106)	109,868
Összesen	157,328

2.2. A településen felhalmozott hulladék típusa, mennyisége

2.2.1. Kommunális szilárd hulladék

Békésen a kommunális szilárd hulladékot 1974-től 2010-ig a 3777/1 hrsz.-ú területen (régii hulladéklerakó telep) helyezték el. A régi hulladéklerakón felhalmozott összes hulladék mennyisége kb. 210 000 m³.

A régi kommunális hulladéklerakó telepet a Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási rendszer (DAREH) keretein belül rekultiválják, melynek az I. üteme valósult meg.

2.2.2. Települési folyékony hulladék

A kommunális szennyvizet 1994. január 3-tól a települési szennyvíztisztító telepen kezelik, korábban a folyékony kommunális hulladékot egy kétszintes ülepítőben gyűjtötték, melyet évekkal ezelőtt rekultiváltak, jelenleg egy gazdasági társaság telephelye.

2.3. A településre beszállított és kiszállított hulladékok típusai és mennyiségük

2.3.1. Nem veszélyes hulladékok

Hulladék típusa	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Települési szilárd hulladék (EWC: 200301)	0	2978, 685
Települési folyékony hulladék	0	0
Kommunális szennyvíziszap	0	0
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok (EWC:170101/170107/070302/170504/170904/170802)	0	0
Biológiailag lebomló hulladék (EWC: 200201)	139,630	0
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	n.a.	n.a.
Állati eredetű	0	54,860
Összesen		

2.3.2. Veszélyes hulladékok

Hulladék típusa	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Vegyipari, gyógyszeripari és műanyagipari	0	0
Gépipari	n.a.	n.a.
Alumínium ipari	0	0
Egyéb ágazati	n.a.	n.a.
Összesen	n.a.	n.a.

2.3.3. Kiemelten kezelendő, veszélyes hulladékáramok

Hulladék típusa	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj (EWC: 130205)	0	0,012
elemek és akkumulátorok (EWC: 200133)	0	0,009
ólomakkumulátor (EWC: 160601)	0	0,033
veszélyes anyagokat tartalmazó, agrokémiai hulladék (EWC: 020108)	0	0,183
szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék (EWC: 080111)	0	0,230
olaj és zsír (EWC: 200126)	0	0,140
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat (EWC: 150111)	0	0,028
fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék (EWC: 200121)	0	0,040
Összesen	0	0,675

2.3.4. Csomagolási hulladékok

Hulladék típusa	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
papír csomagolási hulladék (EWC: 200101)	0	34,816
műanyag csomagolási hulladék (EWC: 150102)	0	1,115
üveg csomagolási hulladék (EWC: 200102)	0	1,633
fém csomagolási hulladék (EWC: 150104)	0	0,217
textíliák (EWC: 200111)	0	1,225
kiselejtezett berendezés (EWC: 160214)	0	8,454
egyéb kevert (EWC: 150106)	0	109,868
Összesen	0	157,328

2.4. A település éves hulladékmérlegének bemutatása

- **Hasznosítás:** anyagában történő hasznosításra átadott mennyiség, pl.: komposztálás;
- **Égetés:** energianyerés céljából végzett hasznosítás;
- **Egyéb kezelt:** pl. égetés, ha az nem párosul energiahasznosítással, vagy pl. biológiai stabilizálással kezelt hulladékok szerepelhetnek ebben a kategóriában.

2.4.1. Nem veszélyes hulladékok

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Települési szilárd hulladék (EWC: 200301)	93,803	3	0	0	0	0	0	0
Települési folyékony hulladék	0	0	0	0	0	0	1000000	100
Kommunális szennyvíziszap	1132,5	50	0	0	0	0	1132,5	50
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok (EWC:170101/170107/070302/170504/170904/170802)	4610,345	100	0	0	0	0	0	0
Biológiailag lebomló hulladék (EWC: 200201)	745,800	100	0	0	0	0	0	0
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	0	0	0	0	0	0	0	0
Állati eredetű	0	0	0	0	0	0	0	0

2.4.2. Veszélyes hulladékáramok

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Vegyipari, gyógyszeripari és műanyagipari	0	0	0	0	0	0	0	0
Gépipari	0	0	0	0	0	0	0	0
Alumíniumipari	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb ágazati	0	0	0	0	0	0	0	0

2.4.3. Kiemelten kezelendő veszélyes hulladékáramok

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj (EWC: 130205)	0	0	0	0	0	0	0	0
elemek és akkumulátorok (EWC: 200133)	0	0	0	0	0	0	0	0
ólomakkumulátor (EWC: 160601)	0	0	0	0	0	0	0	0
veszélyes anyagokat tartalmazó, agrokémiai hulladék (EWC: 020108)	0	0	0	0	0	0	0	0
szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék (EWC: 080111)	0	0	0	0	0	0	0	0
olaj és zsír (EWC: 200126)	0	0	0	0	0	0	0	0

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat (EWC: 150111)	0	0	0	0	0	0	0	0
fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék (EWC: 200121)	0	0	0	0	0	0	0	0

2.4.4. Csomagolási hulladékok

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
papír csomagolási hulladék (EWC: 200101)	0	0	0	0	0	0	0	0
műanyag csomagolási hulladék (EWC: 150102)	0	0	0	0	0	0	0	0
üveg csomagolási hulladék (EWC: 200102)	0	0	0	0	0	0	0	0
fém csomagolási hulladék (EWC: 150104)	0	0	0	0	0	0	0	0
textiliák (EWC: 200111)	0	0	0	0	0	0	0	0
kiselejtezett berendezés (EWC: 160214)	0	0	0	0	0	0	0	0
egyéb kevert (EWC: 150106)	0	0	0	0	0	0	0	0

3. A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények

3.1. A hulladékgazdálkodási törvényben, valamint végrehajtási jogszabályaiban meghatározott területi, helyi, egyedi műszaki követelmények, belső műszaki leírások rövid leírása.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos legfontosabb országos szintű jogszabályok a következők:

- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- 385/2014 (XII.31) Kr. a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről
- 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól
- 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről

- 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről
- 197/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről
- 445/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet az elem- és akkumulátorhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről
- 369/2014. (XII. 30.) Korm. rendelet a hulladékká vált gépjárművekről
- 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről
- 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
- 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről
- 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről
- 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelet a területi hulladékgazdálkodási tervekről
- 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről
- 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelete az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól
- 145/2012. (XII. 27.) VM rendelet a hulladékolajjal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek részletes szabályairól
- 144/2012. (XII. 27.) VM rendelet a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól
- 14/2008. (IV. 3.) GKM rendelet a bányászati hulladékok kezeléséről
- 20/2005. (VI. 10.) EüM rendelet a humán gyógyszerek és csomagolásuk hulladékainak kezeléséről
- 1/2002. (I. 11.) EüM rendelet az egészségügyi intézményekben keletkező hulladékok kezeléséről
- 16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről
- 103/2003. (IX. 11.) FVM rendelet a növényvédő szerrel szennyezett csomagolóeszköz hulladékok kezeléséről
- 45/2012. (V. 8.) VM rendelet a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról

A település hulladékgazdálkodási helyi rendeletei a következők:

- 9/2014. (III. 28.) önkormányzati rendelet
A KÖZTISZTASÁG FENNTARTÁSÁRÓL
- 10/2001. (III. 1.) r e n d e l e t önkormányzati rendelet
A SZENNYVÍZCSATORNA RÁKÖTÉSEK ÖSZTÖNZÉSÉRŐL
- 10/2014. (III. 28.) önkormányzati rendelet
A TELEPÜLÉSI SZILÁRD HULLADÉKKAL KAPCSOLATOS KÖZTISZTASÁGI
KÖZSZOLGÁLTATÁS KÖTELEZŐ IGÉNYBEVÉTELÉRŐL
- 25/2014. (VI.30) Önkormányzati rendelet a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közzolgáltatásokról

A település közigazgatási területén, a hulladékgazdálkodással kapcsolatos hatósági feladatokat

- az önkormányzat jegyzője,
- a Békés Megyei Kormányhivatal. *Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya* látja el.

3.2. A jogszabályokban meghatározottaktól eltérő speciális területi, helyi vagy egyedi műszaki követelmények, belső műszaki előírások rövid leírása.

Nincsenek speciális előírások.

4. Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések

Speciális intézkedés az egyes hulladéktípusokra vonatkozóan nincs.

5. A hulladékok kezelésére alkalmas kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások

5.1. A hulladékokra vonatkozó kezelési tevékenységek és jellemzők ismertetése

5.1.1. Engedéllyel rendelkező gyűjtő-szállító szervezetek, a hulladékok gyűjtésének-szállításának bemutatása

Békés településen hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző gyűjtő-szállító szervezetek a következők:

BKSZ Békési Kommunális és Szolgáltató Kft. (továbbiakban BKSZ Kft.)

- Ügyfélszolgálat: Békés, Verseny u 4.
- tel.: 66/ 411-174
- Telephely: Békés, Szarvasi út 64/1.

Az önkormányzati tulajdonú BKSZ Kft. üzemelteti közszolgáltatás keretében a települési hulladékgyűjtő udvart, komposztáló telepet, és inert hulladékkezelő telepet, ezen kívül végzi települési szelektív hulladék begyűjtést, és évente egyszeri alkalommal lomtalanítást.

A BKSZ Kft. telephelye Békésen a Szarvasi út 64/1. szám alatt található, itt került kialakításra a hulladékgyűjtő udvar is. A hulladékok begyűjtése és szállítása a vállalat a tulajdonában lévő szállító járművekkel valamint bérelt járművekkel történik, melyek a szarvasi úti telephelyükön parkolnak üzemem kívül.

Hulladékkezelésre kiadott engedélyek:

- 73733-012/2012 – nem veszélyes hulladék kezelése (begyűjtés, szállítás), érvényes: 2017.10.15
- 14/10766-7/2013 – hulladékgazdálkodási közszolgáltatói tevékenység engedélye, érvényes: 2019.01.31
- 82283-043/2013 – építési, bontási hulladékkezelő, és komposztáló telep előzetes engedélye
- 90306-003/2014 - nem veszélyes hulladékok kereskedelme, előkezelése, hasznosítása (építési hulladékok), érvényes: 2019.01.31
- 90306-003/2014 eng. módosítása: BE/40/21439-002/2016
- 90308-007/2014 – veszélyes és nem veszélyes hulladékok kezelése (kereskedelem, előkezelés), 2019.02.28
- 91773-013/2014 – nem veszélyes hulladék előkezelése és hasznosítása (komposztálás). Módosításai: 91773-015/2014, BE/40/21438-002/2016

BKSZ PLUSZ Hulladékgyűjtési Nonprofit Kft. (továbbiakban BKSZ PLUSZ Kft.)

Békés városban a kommunális szilárd hulladék begyűjtést, szállítását közszolgáltatás keretében a BKSZ PLUSZ Kft. végzi. A BKSZ PLUSZ Kft. telephelye Békésen a Szarvasi út 64/1. szám alatt található. A hulladékok begyűjtése és szállítása a vállalat a tulajdonában lévő szállító járművekkel valamint bérelt járművekkel történik, melyek a szarvasi úti telephelyükön parkolnak üzemén kívül. A begyűjtött hulladékot a Gyomaendrődi és a Békéscsabai Regionális hulladéklerakó telepre szállítják.

Hulladékkezelésre kiadott engedélyek:

- 93634-010/2014 – nem veszélyes hulladék gyűjtése, szállítása, érvényes: 2019.09.30

Szelektív hulladékgyűjtő rendszer bemutatása

A városban a közszolgáltató működteti a szelektív hulladékgyűjtést. Békésen a szelektív hulladékgyűjtésre a település II pontján elhelyezett szelektív hulladékgyűjtő sziget, szigetenként 3 frakció (műanyag, üveg, papír) gyűjtésére alkalmas edényzetben van lehetőség. 2014-ben megkezdtek a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetését Békés városában (tömlakások számára szigetes megoldás érhető el továbbra is), ennek keretében folyamatosan kerülnek kiosztásra a szelektív hulladékgyűjtő edények (papír, fém, textil és műanyag). Tapasztalatok nagyon jók a lakosság 2016. év közepére megszokta illetve megszerette a rendszert.

A házhozmenő szelektív hulladékgyűjtő rendszer része egy szelektív hulladékválogató is, amely a Szarvasi 64/1 szám alatt üzemel és itt található még a város hulladékudvara is. Az elmúlt években került bevezetésre a zsákos zöld hulladékgyűjtés is Békésen. Decembertől márciusig havi egyszeri, a többi időszakban kéthetente egyszer szállítják el az ingyenesen igényelhető zsákokban összegyűjtött zöld hulladékot. A zöld hulladék hasznosítására 2014 tavasza óta egy komposztáló telep üzemel a településen, amelynek kapacitása még Békés mellett Újkígyós zöldhulladékának kezelésére is elegendő.

A településen állati eredetű hulladékok gyűjtését és átmeneti tárolása a régi dögtelepen kihelyezett konténerben történik, ahonnan az ATEV szállítja el, a rendszer működőképes, kielégíti a település igényeit.

A szelektíven begyűjtött hulladékokat engedéllyel rendelkező hulladék gyűjtőnek/hasznosítónak adják át (a 150106 hulladékot előkezelés után), melyek a következők:

- **Sacifer Kft:**
 - fém csomagolási hulladék (EWC: 150104)
 - egyéb kevert (EWC: 150106)
- **Tóth és Társa Kft:**
 - papír csomagolási hulladék (EWC: 200101)
 - műanyag csomagolási hulladék (EWC: 150102)
 - egyéb kevert (EWC: 150106)
- **Fecó-Ferr Fém Bt.:**
 - kiselejteztet berendezés (EWC: 160214)
 - egyéb kevert (EWC: 150106)

A begyűjtött üveg és textil csomagolási hulladék jelenleg nem kerül átadásra senkinek, ideiglenesen tárolják.

TELTISZ Bt.

A szennyvíz-csatornázottsága megközelítőleg 100%-os, azért csak kevés mennyiségben keletkezik (külterületi lakó ingatlanok) kihordásos kommunális folyékony hulladék, melynek ürítését, szállítását a békéscsabai székhelyű TELTISZ Bt végzi (központi telephely: Békéscsaba, Manzán L. 18) engedély alapján.

5.1.2. Hulladék kezelő telepek bemutatása

5.1.2.1. Szennyvíztisztító telep

- Telephely: 5630 Békés, Külterület 0342 hrsz. Krisztina zug
- üzemeltető: Alföldvíz Zrt.

A városi szennyvízelvezető rendszer lefedettsége jelenleg 100 %-os. A város szennyvizét feldolgozó tisztítótelep kapacitása 2600 m³/nap, 14 500 LE. A települési szennyvíztisztító telep korszerűsítése 2014 évben fejeződött be. A település szennyvize és a szippantott szennyvíz fogadóból érkező csurgalékvíz első lépésként a régi mechanikai egység helyett egy új, hatékonyabb, kombinált gépi rács, homok- és zsírfogó berendezésre kerül. Az eredeti egyesített biológiai műtárgy üzemben maradt. Ezzel párhuzamosan egy azonos méretű és elrendezésű műtárgy került kialakításra, így a szennyvíz biológiai tisztítása két osztott soron történik. A biológiát érintő karbantartás, üzemzavar esetén az érintett biológiai sor megkerülhető. Az üzemben maradó utóülepítő mellé egy új ülepítő került kiépítésre. A két utóülepítő feladata a szennyvíz-eleveniszap elegy fázisszétválasztása, ami a Dorr típusú, 14m új, illetve 18m átmérőjű régi, 3 m átlagos mélységű utóülepítőkből történik meg, az iszap víztelenítése pedig új iszapvíztelenítő centrifugával valósul meg. A beruházással egyidejűleg a csatornahálózat is megvalósult egy 20 millió forintos rekonstrukció.

A szennyvíztisztító telepen lezajlott korszerűsítés fontos eleme a tisztítás során keletkező iszap hatékony kezelése is. Az iszapot kb. fele arányban mezőgazdasági területen hasznosítják az éves vizsgálati eredményektől függően, részben az ATEV dévaványai

telephelyén komposztálják. A szennyvíziszap tárolók jelenleg nem nyitottak, befedésük szükséges lenne, mivel az eső áztatta iszap kezelése, és hasznosítása nehézkes.

5.1.2.2. Hulladékgyűjtő udvar, és válogató mű

- Telephely: 5630 Békés, Szarvasi út 64/1.
- hulladékkezelés (kereskedelem, előkezelés) engedély száma: 90308-007/2014 (ld. mellékelve), érvényesség lejár 2019.02.28
- üzemeltető: BKSZ Kft.

A hulladékgyűjtő udvar, és komposztáló telep 2014 óta üzemel a településen. A hulladékgyűjtő udvaron Békés város lakosságától házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszerben begyűjtött, valamint a hulladékgyűjtő udvarból szelektíven gyűjtött hulladékok kerülnek előkezelésre, a kezelt hulladékok jegyzékét ld. a mellékelt engedélyben. A hulladékgyűjtő udvaron van lehetőség a lakosoknak leadni többek között az lehasznált elektronikai eszközeit, használt ólom akkumulátort, festékes dobozokat stb. egyéb veszélyes hulladékokat.

A hulladékgyűjtő udvaron került kialakításra a válogató mű is, ahol szelektíven begyűjtött hulladékok utóválogatását, és csomagolását végzik. A válogatómű a telephelyen rendelkezésre álló 250 m² –es, zárt, fedett csarnok egy részében került kialakításra, a csarnok zárható, szilárd burkolattal rendelkezik. A tároló-kezelő csarnokban gyűjtőkonténerekben történik a hulladékok gyűjtése, típus szerint szelektíven.

Az átevett, mérlegelt hulladékok a nyilvántartásba történő felvétel után válogatják. A válogatott hulladékokat egy HSM VL500.2 hidraulikus bálázó segítségével bálázzák, a bálákat a kezelőnek történő átadásig fedett csarnokban tárolják. A válogatás során hasznosításra nem kerülő hulladékokat külön konténerben gyűjtik, és a megfelelő hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező cégnek adják át ártalmatlanításra. A szelektív hulladékválogató műre vonatkozóan beérkező illetve kimenő hulladékokról típusonkénti és mennyiségenkénti folyamatos, naprakész nyilvántartást vezetnek.

A telep működési engedélye alapján a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004 (VII.21) Korm. rendelet 4.sz. melléklete szerinti kérelmet kell benyújtani.

5.1.2.3. Komposztáló és építési hulladékkezelő telep

- Telephely: 5630 Békés, Szarvasi út 0151/6 hrsz
- hulladékkezelés (kereskedelem, előkezelés, hasznosítás) engedély száma: 90306-003/2014 (ld. mellékelve), érvényesség lejár 2019.01.31
- 91773-013/2014 – nem veszélyes hulladék előkezelése és hasznosítása (komposztálás). Módosításai: 91773-015/2014, BE/40/21438-002/2016
- üzemeltető: BKSZ Kft.
- kapacitás:
 - inert: 25 000t/év
 - biológiailag lebomló: 2120 t/év

A komposztáló telep teljes burkolt felülete 1560 m², amelyből az előkezelő tér 498 m², a komposztáló tér 332 m² az utókezelő tér pedig 470 m² és közlekedésre 260 m² terület szolgál. A komposztálás folyamata a félig zárt technológiának köszönhetően 1-1,5 hónapot vesz igénybe. A komposztáló telepre beérkező hulladék előkezelése, komposztálásig történő tárolása egy 300 m²-es előkezelő területen történik. Az előkezelő téren történő tárolás 1 hétig

tart. ezután kerül a homogenizált, aprított hulladék a komposztáló térre. A komposztálás egy 41,5 m és egy 10,5 m hosszú, 8 m széles és 2,5 m magas prizmában történik. Egyszerre 910 m³ szerves anyag komposztálására van lehetőség. A komposzt ezután egy 470 m² –es utókezelő térre kerül, ahol megtörténik a komposzt utóérlelése, rostálása és frakcionálása.

A telepre a Békés város lakosságától és közületektől zsákos rendszerrel összegyűjtött biológiailag lebomló szerves hulladékok kerülnek be mérlegelést követően. A komposztáló telepen a zsákokból kiürítésre kerül a komposztálandó hulladék, a zsákokat a telep előkezelő terén elhelyezett hulladékgyűjtő edényben gyűjtik szelektíven. A komposztált hulladék hasznosítása jelenleg még nem megoldott, a tárolásra alig egy évig van tároló kapacitás, a hosszú távú cél a mezőgazdasági területen történő hasznosítás, és az ehhez szükséges engedélyezési eljárás lefolytatása.

A telepen végzik ezen kívül az inert hulladékok kezelését is, ami a helyi lakosok, közületek által végzett építési-bontási-átalakítási munkál során keletkező építési-bontási hulladékok kereskedelmét, előkezelését, és hasznosítását jelenti. A hulladék beszállítását, a hulladék termelője, birtokosa végzi. A hulladék átvétele, mérlegelése után előválogatás történik, ezután hulladék frakciók szerint rendezik az anyagokat. Az arra alkalmas hulladékok esetében előkezelésként időszakosan bételt törő géppel (tip.: EXTEX C10+) darabolást, őrlést, törést végeznek a további hasznosítás érdekében. Az előkezelés során a hulladékokat anyag fajtánként a megfelelő szemcseméretre osztályozzák. Az így előkészített építőanyagot minősítést követően értékesítik. A minősítésre, újrafelhasználásra, hasznosításra alkalmatlan földszerű rostálási hulladékot a 0151/6, h (alrészlet) helyrajzi számú terület feltöltésére hasznosítják, ahol évente maximum 3000 m³ helyezhető el, az anyaggödör teljes kapacitása 87 754 m³ (ez kb. 10 évig elegendő kapacitást jelent, ~4,8 ha területen, 1,8 m mélységben). Az egyéb minősítésre alkalmatlan hulladékot engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adják át.

5.1.3. A felhalmozott hulladékok tárolási telephelyeinek, üzemeltetőjének megnevezése, tárolási technológiája, kapacitásának és kihasználtságának bemutatása.

5.1.3.1. Régi szeméttelep

Békésen a kommunális szilárd hulladékot 1974-től 2005-ig a 3777/1 hrsz.-ú területen (régi hulladéklerakó telep) helyezték el. A régi hulladéklerakón felhalmozott összes hulladék mennyisége kb. 210 000 m³. A hulladéklerakó telep rekultiválták (a rekultiváció I. üteme valósult meg eddig), az utógondozási feladatok ellátásáért az Önkormányzat a felelős.

5.1.4. A településen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység ismertetése, jellemzése.

A településen hulladék-ártalmatlanítást nem végeznek (közszolgáltatás körében begyűjtött hulladékokon), hulladék-hasznosítási tevékenységek a következők:

- inert hulladékhasznosítási műveletek:
 - R5: Egyéb szerves anyagok visszanyerése, újrafeldolgozása
 - R11: az R1-R10 műveletek valamelyikéből származó hulladék hasznosítása

- R12: Átalakítás az R1-R11 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében
- biológiailag lebomló hulladék-hasznosítási műveletek:
 - R3: komposztálás

5.1.5. Fejlesztést vagy felszámolást, illetve rekultiválást igénylő kezelő telepek, illetve lerakóhelyek meghatározása.

A régi kommunális hulladéklerakó rekultivációjának I. üteme valósult meg eddig, az további ütemek, és utógondozás a jelen, illetve a jövő feladata.

5.1.6. Települési hulladék, valamint zöld-és biológiailag lebontható szerves hulladék komposztálók ismertetése

Ld. 5.1.1 pont.

5.1.7. Másodnyersanyag visszanyerés és az újrahasznosítás aránya a tervezési területen.

Ilyen tevékenységet nem folytatnak a településen.

5.1.8. A területen keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, ebből a lerakásra kerülő mennyiség.

A településen a keletkező biológiailag lebomló szerves települési hulladékot szelektíven gyűjtik és a települési komposztáló telepen kezelik. A komposztáló telepen kezelt biológiailag lebomló hulladékok 2015. évi mennyiség 745 800 kg volt. A telep 2014 óta üzemel. A lakosság zöld zsákokban gyűjti a biológiailag lebomló hulladékot, ez többnyire fű, és kerti nyesedék, ritkán a konyhai zöld hulladékot is belerakják. Ez utóbbi konyhai zöld hulladék nagyrészt a kevert hulladékkal együtt lerakásra kerül, ennek aránya a lerakott hulladékon belül mindössze 8,7 %. A zsákos zöld hulladék gyűjtés hatékony, a lakosok szívesen alkalmazzák.

5.1.9. A települési folyékony hulladékok és szennyvíziszapok mennyisége, elhelyezési módja, engedélye, a lerakóhelyek ismertetése.

Ld. 5.1.1 pont.

5.1.10. A tervezési terület szennyvíziszap-hasznosítási jellemzői

Ld. 5.1.1 pont.

6. Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározás

6.1. Országos szintű célkitűzések

Magyarország hulladékgazdálkodásának alapdokumentuma az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (a továbbiakban: OHT) 2014-2020. Az OHT tartalmazza hazánk hulladékgazdálkodással kapcsolatos szakmapolitikai elképzeléseit. Az OHT bemutatja hazánk hulladékgazdálkodásának jogszabályi hátterét, majd hulladékaramonként feltárja az adott hulladékarom kezelésének jelenlegi helyzetét, a tapasztalt hiányosságokat, meghatározva az elérendő célokat és a megvalósításhoz szükséges eszközöket, intézkedéseket. Összességében az OHT kitér valamennyi jelentős hulladékaromra és biztosítja a hatékony hulladékgazdálkodáshoz szükséges háttérismeretet, hosszú távú tervezési célokat, valamint azok megvalósításának lépéseit.

Az OHT-ban foglalt célok teljesülésének köszönhetően a hulladéklerakás csökken, a jövőben csak az a hulladék kerül lerakásra, amelynek a hasznosítása nem megoldható, valamint a települési hulladék részeként a jövőben biológiailag lebomló hulladék csak minimálisan kerül lerakásra.

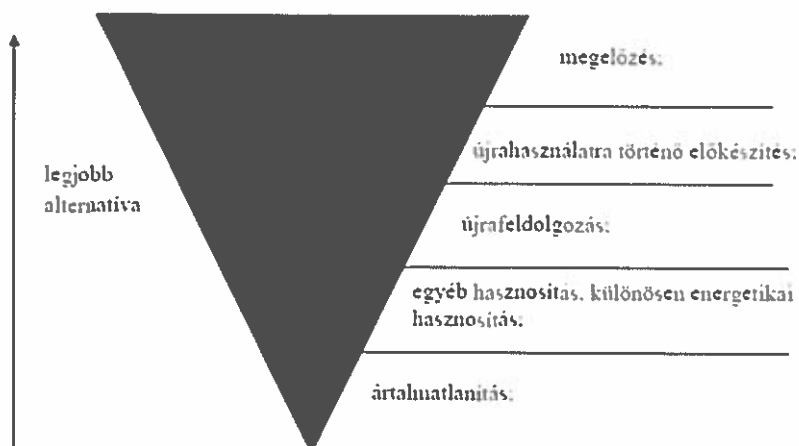
A jövőkép eléréséhez szükséges átfogó célkitűzések:

1. hasznosítási arányok növelése
2. hulladékképződés csökkentése
3. elkülönített gyűjtés kialakítása és fejlesztése
4. a hulladékká vált termékek újrahasználatú összetevőinek elkülönítése, javítása és ismételt felhasználása.

Az országos hulladékgazdálkodási tervben meghatározott átfogó célkitűzéseket a területi hulladékgazdálkodási tervek fogják tovább pontosítani, a helyi illetve területi sajátosságoknak megfelelően meghatározni az elérendő célértékeket, és feladatokat. A területi hulladékgazdálkodási tervet és a területi megelőzési programot a környezetvédelmi hatóságok illetékességi területére kell elkészíteni (310/2013. (VIII. 16.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról), mely Békés város vonatkozásában még nem teljesült, így az OHT-ben meghatározott célok/intézkedések/feladatok tekinthetők mérvadónak.

A hulladékgazdálkodás jogi alapdokumentuma pedig a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.). A Ht. alapját a rendszere képezi, amely előírja, hogy a hulladékgazdálkodási tevékenységek gyakorlása során meghatározott elsőbbségi sorrendet kell biztosítani. Ez azt jelenti, hogy – bizonyos kivételektől eltekintve – a legjobb megoldás a megelőzés, azonban ha ez bizonyos körülmények között nem lehetséges, akkor a lehető legtöbb hulladék esetében kell alkalmazni az újrahasználatot, valamint az újrafeldolgozást, és csak legvégső esetben lehet a hulladékot elégetni vagy lerakni.

Hulladékhierarchia

a) Megelőzés

A megelőzés az anyag vagy termék hulladékká válását megelőzően hozott olyan intézkedés, amely csökkenti

- a hulladék mennyiségét, többek között a termékek újrahasználata vagy a termékek élettartamának meghosszabbítása révén,
- a képződött hulladék környezetre és emberi egészségre gyakorolt káros hatásait, vagy
- az anyagok és a termékek veszélyes anyag tartalmát.

A Ht. egyik legfontosabb célkitűzése a hulladékképződés megelőzése, illetve csökkentése. A hulladékképződés megelőzése, illetve csökkentése többek között úgy érhető el, hogy a gyártókat olyan alapanyagok, minőségi termékek gyártására ösztönözzük, amelyek biztosítják azt, hogy az anyag vagy termék élettartama – belső tulajdonságai révén – hosszabb legyen, avagy újra lehessen használni, illetve javítani és így később váljon hulladékká. Ezt a célt segíti elő a gyártó felelősségének kiterjesztése.

b) Újrahasználatra történő előkészítés

Az újrahasználatra történő előkészítés tisztítással, javítással, valamint ellenőrzéssel végzett hasznosítási művelet, amelynek során a hulladékká vált terméket vagy alkatrészét előkészítik arra, hogy bármilyen egyéb előkezelés nélkül újrahasználható legyen.

c) Újrafeldolgozás

Az újrafeldolgozás során a hulladékot annak eredeti használati céljára, vagy más célokra termékké vagy anyaggá alakítják át. A hulladék elkülönítetten történő gyűjtésének ösztönzése elősegítheti azt, hogy a lakosok több hulladékot vigyenek az elkülönített, és kevesebbet a vegyes hulladék gyűjtését szolgáló gyűjtőedényekbe. Ennek révén a hasznosítókhoz nagyobb mennyiségben kerülhet hasznosítható hulladék, ugyanakkor kevesebb hulladék jut a lerakókra.

d) Egyéb hasznosítás

Hazánkban a 2011-ben képződött hulladék 4,4%-át hasznosították energetikailag. A klór tartalmú hulladék égetésekor (pl. PVC), valamint a füstgáz lehülése közben képződő dioxinvegyületeknek számos egészségre káros hatása ismert. A hulladékégetés nem egyeztethető össze a hulladékgazdálkodás céljaival (megelőzés, hasznosítási arányok növelése).

Az égetők potenciális nyersanyagát képező települési hulladék hasznosítható része (pl. a papír és a műanyag) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében elkülönítetten kerül gyűjtésre, megteremtve a lehetőséget a nagyarányú, anyagában történő hasznosításnak. Ugyanez a megállapítás érvényes a (magas fűtőértékű) szerves hulladék esetében is. E hulladékarám további útja a biológiai hulladékkezelés felé vezet.

e) Ártalmatlanítás

Ártalmatlanításnak minősül minden olyan kezelési művelet, amely a Ht. 2. mellékletében meghatározásra került. Ártalmatlanítási műveletek közé tartozik a hulladéklerakás, valamint a hulladékégetés.

6.2. Hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzések, a tervidőszak végére várhatóan keletkező hulladékok összetételi és mennyiségi prognózisa.

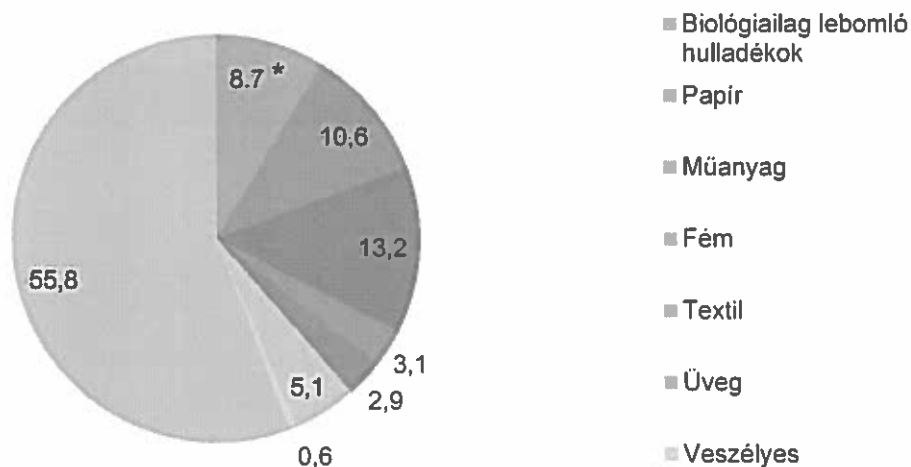
Békésen a lerakásra kerülő hulladékok nagy része kevert hulladék. A biológiailag lebomló, papír, és műanyag összetevők 8-13 %-át teszik ki a lerakott mennyiségnek (ld. következő diagram), mely jelentősnek mondható, annak tudatában, hogy ezek szelektíven gyűjthető újrahasznosítható hulladékok. A kommunális vegyes hulladékot válogató gépre kell hordani, ahol a további hasznosítható anyagok kinyerése megtörténhet, hosszú távú cél, hogy az összes hulladék 70%-át vissza kell nyerni. Ezen kívül növelni kell a szelektív válogatás hatékonyságát így a lerakott hulladék mennyisége csökkenni fog, összetételben pedig kevesebb arányt fognak képviselni az újrahasznosítható hulladékok.

A keletkező hulladékok egy része kerül lerakással ártalmatlanításra, egy része szelektív válogatás útján hasznosításra, komposztálásra stb. kerül.

A begyűjtött hulladékok fele (!) inert hulladék, melynek nagy részét napjainkban már újrahasznosítanak. Lerakással ártalmatlanítanak mintegy 38%-ot, és szelektálva kerül begyűjtésre a hulladékok 2,2 %.

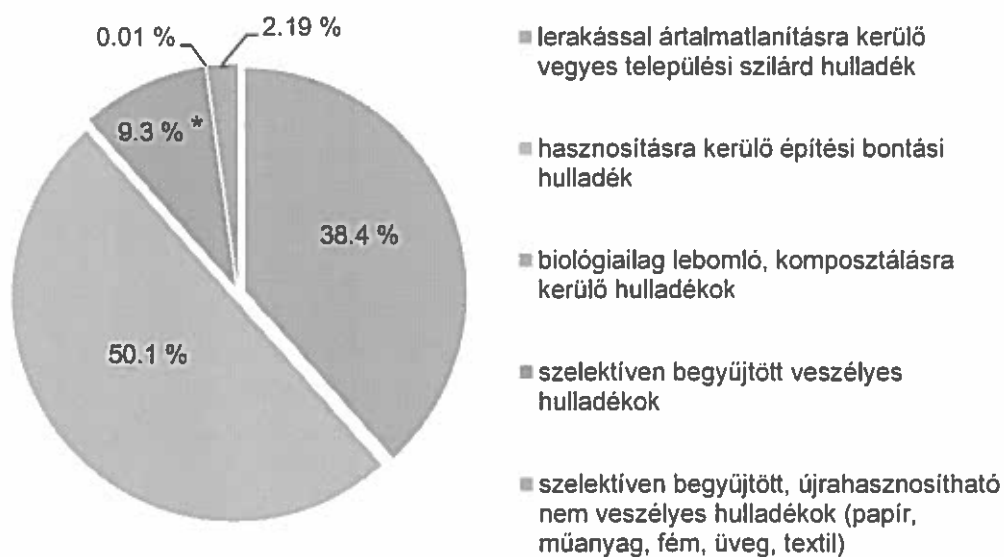
A szelektíven begyűjthető, újrahasznosítható (üveg, fém, papír, műanyag) hulladékok egy részét sikerül csak szelektíven begyűjteni, nagy része még mindig a hulladéklerakón végzi (ld. következő diagram). A begyűjtési arány a legjobb a papír esetén (25%), ezután következik a textil (17%), majd a fém (6%), és legvégén a műanyag (3%). Ez utóbbi adat azért is aggasztó, mert mennyiségileg a műanyagból keletkezik potenciálisan a legtöbb, és a szelektíven begyűjtött mennyiség ebből a legkevesebb. A jövőre nézve célként lehet kitűzni a begyűjtési arányok javítását (a lerakásra kerülő mennyiségek csökkentését), különös tekintettel a műanyag összetevőkre.

Lerakásra kerülő hulladék összetétele, 2015

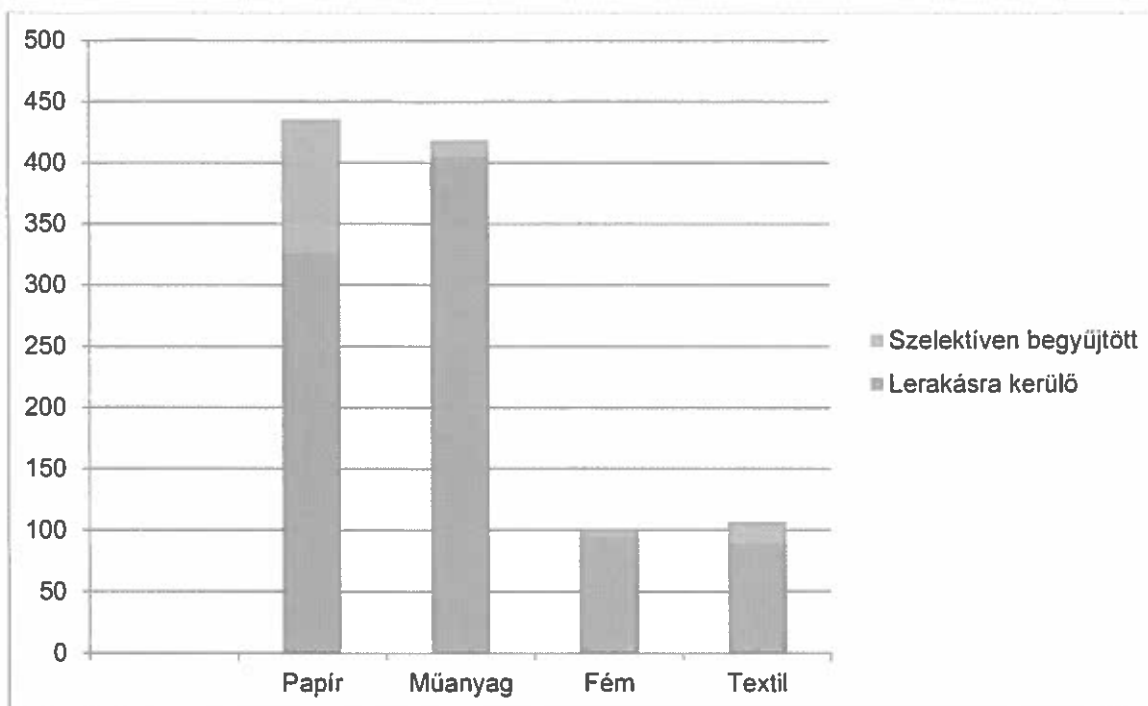

* A biológiailag lebomló hulladékok alatt ebben az esetben a háztartásoknál keletkező többnyire konyhai zöld hulladékok értendők

Begyűjtött szilárd hulladékok egymáshoz viszonyított aránya Békésen, 2015

* A biológiailag lebomló hulladékok alatt a lakosság által zöld zsákokban gyűjtött, többnyire kerti hulladékot, illetve a közterületekről begyűjtött zöld hulladékokat értjük.

Az újrahasznosítható hulladékok szelektíven begyűjtött, és lerakásra kerülő mennyiségének az aránya (2015)

A zöld hulladék begyűjtés Békésen zsákos rendszerrel működik. Ez azt jelenti, hogy lakos igény esetén kérhet zsákot, amibe a zöld hulladékát beletéve, azt a közszolgáltató elszállítja. Ez többnyire kerti hulladékot (fű, nyesedék) jelent, a konyhai zöld hulladék zsákban történő gyűjtése nem jellemző. Az a lakos, aki kertés házban lakik, és van saját házi komposztálója, az a konyhai zöld hulladékot is nagy valószínűséggel komposztálja. Ahol nincs házi komposztáló, ott a konyhai zöld hulladék nagy valószínűséggel a kevert hulladék közé kerül, ezért a házi komposztálást továbbra ösztönözni kell.

6.3. Hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések a tervezési területen

6.3.1. Települési szilárd hulladékok

➤ *OHT által meghatározott országos szintű célkitűzések:*

Megelőzés és újrahasználat:

- Hulladékgazdálkodási Navigáció Országos Rendszer bevezetése és a meglévő rendszerekkel való kapcsolatának megteremtése.
- A hulladékgazdálkodási életciklus elemzések alkalmazása, és a környezeti szennyezések és a nyersanyag felhasználás csökkentése.
- A hulladék megelőzésére és az újrafelhasználásra történő felkészülésre vonatkozó célszámokat kell meghatározni minden tagország számára 2020-ig. Emellett a hasznosítási célszámokat is fel kell emelni a legjobban teljesítő EU tagországok

példája alapján. Ez megfelelő jogszabályi ösztönzöt jelent majd a tagországok számára, hogy olyan gazdasági intézkedéseket vezessenek be, mely a hulladékgazdálkodás hierarchiájának csúcán (megelőzés, újrafelhasználás, illetve hasznosítás) történő működéshez szükséges.

- A házi és közösségi komposztálás elterjesztése, a zöldhulladékok helyben történő visszaforgatása.
- Az újrahasználat növelése, az újrahasználati központok létrehozásának ösztönzése, illetve a hulladékká vált termékek újrahasználatos összetevőinek elkülönítése, javítása és ismételt felhasználása.
- A háztartásokból származó használt cikkek további használata érdekében a szervízhálózat és az újrahasználati központok létrehozásának ösztönzése szükséges.
- Széles körű, a hulladék keletkezésének megelőzésével és az újrahasználat jelentőségével kapcsolatos szemléletformálás.
- Kötelező újrahasználatra történő előkészítés és újrafeldolgozás 2020-ig. Az új irányelv arra kötelezi a tagállamokat, hogy öt évvel az irányelv életbe lépése után hozzanak létre hulladékgazdálkodási terveket és a hulladék megelőzését célzó programokat. A bizottságnak 2014 végére meg kell határoznia a megelőzésre, 2020-ig pedig a hulladék-szétválasztásra vonatkozó célokat is.

Hasznosítás

- Az italcsomagolásokra tervezett betétdíj bevezetésével az egyutas termékek hulladékká válása lecsökkenne, illetve elérhetővé válna a 95%-os gyűjtési és hasznosítási arány is. Az egyutas PET palack, üveg és alumínium dobozok után érdemes lenne megfontolni a betétdíj bevezetését egyéb termékekre is (pl. festékek, lakkok csomagolása).
- A maradék hulladék ártalmatlanításához szükséges kapacitások – egyes speciális technológiát igénylő hulladékok kivételével – az ország határain belül álljanak rendelkezésre.
- Komposztáló és biogáz üzemek létesítése szükséges, a komposztok minőségbiztosítási rendszerének kialakításával egyidejűleg.
- Az elkülönített hulladékgyűjtés infrastruktúrájának biztosítása a lakosság számára.

Ártalmatlanítás

- A lerakással történő ártalmatlanítás arányának 40% alá csökkentése.
- Az elkülönítetten gyűjtött vagy válogatott, hasznosítható összetevők lerakásának megszüntetése.
- A régi, felhagyott, bezárt lerakók folyamatos rekultiválása és monitorozása.
- Hosszú távú célkitűzés a hulladéklerakókba illetve a hulladékégetőkbe kerülő maradék hulladék teljes megszüntetése, valamint a hulladékképződés megelőzésére és az újrafelhasználásra vonatkozó célszámok bevezetése.
- A 2020-as cél teljesítéséhez szükséges elkülönített hulladékgyűjtési rendszereknek 2015-re ki kell épülniük, amihez az elkülönített hulladékgyűjtés infrastruktúrájának biztosítása szükséges a lakosság 100%-a számára.
- 2020. december 31-ig a háztartási, valamint a háztartáshoz hasonló hulladék részét képező papír-, fém-, műanyag- és üveghulladék újrahasználatra előkészítésének és újrafeldolgozásának együttes mértékét a képződött mennyiséghez viszonyítva tömegében országos szinten legalább 50%-ra kell növelni.

Települési szintű cselekvési irányok

- A lerakással történő ártalmatlanítás arányát tovább kell csökkenteni
- Növelni kell a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságát, a szelektíven begyűjthető hulladékok mennyiségét
- A régi rekultivált hulladéklerakó utógondozása, rekultiváció további ütemének elvégzése
- A házi és közösségi komposztálás ösztönzése
- A zöldhulladék (komposzt) helyben történő visszaforgatásának lehetőségnek megteremtése
- Fejleszteni kell a zöldhulladék komposztálás technológiáját

6.3.2. Szennyvíziszap

➤ *OHT által meghatározott országos szintű célkitűzések:*

A szennyvíziszapban hasznosítható energia és növényi tápanyagok minél nagyobb arányú kinyerése és visszaforgatása, a környezeti kockázatok csökkentése, a talajok fokozott védelme.

- Új szennyvíziszap agglomerációklétrehozása, önkormányzatok aktív közreműködésével, térségi szemlélet adaptálásával.
- A szennyvíziszapok foszfortartalmának minél gazdaságosabb és hatékonyabb kinyerése.
- Energetikailag hatékony új rendszerek kiépítése.
- Kistépülések mentesítése (5.000 LE alattiak) a túlzott terhektől.
- A késleltetett hatályba lépéssel az átmeneti idő biztosítása.
- Források biztosítása 2014-2020 költségvetési időszakban a fejlesztésekhez.
- A 91/271/EGK Szennyvíz irányelvben foglalt határidős kötelezettségek teljesítése.
- Korszerű szennyvíziszap-kezelési lehetőségek vizsgálata és regionális szennyvíziszap feldolgozó/hasznosító technológiák fejlesztése.
- Átfogó iszap-stratégia kidolgozása a hasznosítási célkitűzések teljesítése érdekében.
- A meglévő víziközmű informatikai rendszerek fejlesztése.
- 30.000 LE szennyezőanyag-terhelés feletti szennyvíztisztító telepeken a rothasztók kötelező kiépítése és a biogáz előállítás és hasznosítás kötelezővé tétele.
- A szennyvíziszap energetikai hasznosítása.
- A szennyvíziszap nyersanyag, melynek energia-és növényi tápanyagtartalmát minél nagyobb arányban hasznosítani kell. A keletkezett szennyvíziszap mennyiségének kommunális hulladéklerakón történő elhelyezését minimalizálni kell. Mezőgazdasági célú kihelyezésre kizárólag a határértékeknek megfelelő minőségű szennyvíziszapok és szennyvíziszap komposztok használhatók fel.

➤ *Települési szintű cselekvési irányok*

- Fedett szennyvíziszap tárolók kialakítása

6.3.3. Építési-bontási hulladékok

➤ *OHT által meghatározott országos szintű célkitűzések*

- 2020-ig a nem veszélyes építési és bontási hulladékok újrahasználatra történő előkészítését, újrafeldolgozását és az egyéb, anyagában történő hasznosítását tömegében minimum 70%-ra kell növelni.

➤ *Települési szintű cselekvési irányok*

- nem veszélyes építési és bontási hulladékok újrahasználatra történő előkészítését, újrafeldolgozását és az egyéb, anyagában történő hasznosítását tovább növelni

6.3.4. Veszélyes hulladékok

➤ *OHT által meghatározott országos szintű célkitűzések*

- A veszélyeshulladék-képződés megelőzésének fejlesztése, előmozdítása.
- A megelőzés mellett a legjobb elérhető technikák (BAT-ok) és a legjobb környezetvédelmi gyakorlatok (BEP-ek) alkalmazásának elterjesztése a károsanyag-kibocsátás minimalizálása érdekében.
- A gyűjtési kapacitások fejlesztése – a kapcsolódó szemléletformáló kampányok lefolytatásával, figyelembe véve a kiemelten kezelendő veszélyes hulladékáramokra előírt kötelezettségek betartásához szükséges igényeket.
- A veszélyes hulladék hasznosításának fokozása, fejlesztése.
- A lakosság és a foglalkozásukból eredően esetlegesen kitett lakosság szemléletformálása, környezeti és egészségügyi tájékoztatása a veszélyes hulladék vonatkozásában, különös tekintettel a kiemelt veszélyes hulladékáramokra.
- Összességében alapvető célkitűzés a vonatkozó európai uniós illetve az azokon alapuló magyar előírások betartása, a gyűjtési és hasznosítási célszámok

➤ *Települési szintű cselekvési irányok*

- A lakosság szemléletformálása, környezeti és egészségügyi tájékoztatása a veszélyes hulladék vonatkozásában, különös tekintettel a kiemelt veszélyes hulladékáramokra.
- A kommunális szilárd hulladék veszélyes összetevőinek minél nagyobb arányú szelektív begyűjtése

7. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program

7.1. Hulladékok keletkezésének csökkentését szolgáló, hasznosítási célkitűzések elérését szolgáló valamint gazdaságilag megvalósítható hulladék ártalmatlanítási intézkedések.

7.1.1. Hulladék csökkentését szolgáló intézkedések, cselekvési program

1. Házi komposztálás

Családi házas övezetekben vagy társasházak esetében a hulladék 30-40%-át helyben lehet hagyni. Nem kell összegyűjteni, nem kell elszállítani, ezért a házi komposztálás további népszerűsítése elengedhetetlen.

2. Javítóműhelyek

Támogatni kell a helyi mestereket, akik fel tudják újítani, meg tudják javítani a tárgyakat. Így sok mindent újra lehet használni, és nem kerül a szemétkosárba olyan sok veszélyes, problémás anyag. Nagyobb településen egy „újrahasználati központot” is érdemes alapítani, és ezzel munkahelyeket teremteni. A lomtalanításkor kidobott anyagok 20-40%-a újrahasználatos!

3. Helyi kereskedelem

Támogatni kell a helyi termelést és a helyi kereskedelmet. Tej, méz, tojás és más termékek cserélhetnek gazdát a helyi piacon – minimális és újrahasználatos csomagolással.

4. Újrahasznosított termékek

Az önkormányzatnak példát kell mutatni abban, hogy beszerzéseinél újrahasznosított termékeket választ. A helyi kereskedelemben is minél több ilyen terméket kell forgalmazni.

5. Iskolai programok

Az iskolai büfében sokkal egészségesebb és környezetkímélőbb termékeket és csomagolásokat kell forgalmazni. Ha egy környékbeli tejtermelő termékét osztjuk ki iskolatejként, sokkal kevesebb hulladék keletkezik. Egy ivókút kiépítésével sok csomagolási hulladékot lehet elkerülni.

6. Differenciált hulladékdíj

Alapvető fogyasztóvédelmi igény, hogy arányos legyen a díj: egy háztartás annyit fizessen, amennyit igénybe vesz a szolgáltatásból. Ezentúl más árat kell megállapítani a vegyes hulladékokra (legyen drága!) és a szelektált hulladékokra (legyen olcsó!). Így az emberek saját pénztárcájukon érzik, hogy érdemes szelektálni és komposztálni, sőt már a vásárláskor gondolnak majd a hulladékcsökkentésre.

7. Szemléletformálás.

A legfontosabb a szemléletformálás: be kell építeni az iskolai tananyagba a hulladékmentes életmód ismereteit. Gyakran kell foglalkozni a témával a helyi médiumokban. Meg kell ismertetni a gyerekekkel és a felnőttekkel a hagyományos hulladékkezelés költségeit és veszélyeit, és sok jó példát kell bemutatni számukra a világból.

7.1.2. Hulladék hasznosítását szolgáló intézkedések, cselekvési program

Célkitűzés		Intézkedés	Határidő
Települési szilárd hulladékok	A lerakással ártalmatlanításra kerülő hulladék arányát tovább kell csökkenteni. Elérendő cél, hogy az összes hulladék 70%-át hasznosítani kell	szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságának növelés: lakossági szemléletformálás vegyes kommunális hulladék utólagos válogatása	folyamatos
	Fejlesztteni kell a zöldhulladék komposztálás technológiáját, és a komposztáló telep gépparkját	Irányított légbefúvósos, Gore Tex technológia alkalmazása	2021.12.31
	Növelni kell a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságát, a szelektíven begyűjtött hulladékok mennyiségét, különös tekintettel a műanyag összetevőkre	lakossági szemléletformálás	folyamatos
	A házi és közösségi komposztálás ösztönzése	lakossági szemléletformálás	folyamatos
	A régi rekultivált lerakó utógondozása, a rekultiváció további ütemének elvégzése	előírások betartása	Folyamatos
	A zöldhulladék (komposzt) helyben történő visszaforgatása, illetve annak lehetőségnek megteremtése	Komposzt mezőgazdasági felhasználása, az ehhez szükséges engedélyezési eljárás lefolytatása	2017.12.31
	hulladékgyűjtő udvarra vonatkozó hatósági előírások végrehajtása	A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004 (VII.21) Korm. rendelet 4.sz. melléklete szerinti kérelmet kell benyújtani a 90308-007/2014 ikt.sz. eng. alapján	2016.10.31

Szennyvíz- iszap	Fedett szennyvíziszap tárolók kialakítása	Szennyvíziszap tárolók lefedése	2021.12.31
Építési- bontási hulladékok	nem veszélyes építési és bontási hulladékok újrahasználatra történő előkészítését, újrafeldolgozását és az egyéb, anyagában történő hasznosítását tovább növelése	lakossági szemléletformálás	folyamatos
Veszély hulladékok	A kommunális szilárd hulladék veszélyes összetevőinek minél nagyobb arányú szelektív begyűjtése	A lakosság szemléletformálása, környezeti és egészségügyi tájékoztatása a veszélyes hulladék vonatkozásában, különös tekintettel a kiemelt veszélyes hulladékáramokra.	folyamatos

Mivel több olyan célkitűzés is van, melynek elérése a lakosság szemléletformálásán keresztül, a környezettudatosság növelésével érhető el, ezért célszerű lenne kidolgozni egy komplex, a felnőtt és iskolás/óvodás korosztályt is elérő, szemléletformáló programot minden évben.

MELLÉKLETEK